

Informatie en aanmeldprocedure Hoogbegaafdheid expertiseteam

In het kader van de landelijke subsidieregeling passend onderwijs voor begaafde leerlingen in het po en vo, investeert samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland in het uitbreiden van bovenschools ondersteuningsaanbod voor (hoog)begaafde jongeren met intensieve ondersteuningsvraag. Hiertoe start samenwerkingsverband vo Noord-Kennemerland een bovenschools expertisecentrum/-team hoogbegaafdheid. Vanuit dit HB team wordt coachende ondersteuning aan individuele leerlingen en hun scholen geboden.

Doelgroep ondersteuningsaanbod

(Hoog)begaafde leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoefte. Deze leerlingen ervaren belemmeringen in hun schoolgang en ontwikkeling en de ondersteuningsmogelijkheden van de school blijken niet afdoende om deze te verminderen of op te lossen. Deze belemmeringen kunnen zowel samenhangen met omgevingsfactoren als met persoonlijke factoren. Met betrekking tot de omgeving kan er sprake zijn van een mismatch tussen de behoeften van de jongere en de kenmerken van gezin, school en/of sociale groep. Op het persoonlijke vlak kan het gaan om bijvoorbeeld:

- Hardnekkige problemen met de zelfstandigheid en taakaanpak als gevolg van zwakker ontwikkelde leer- en werkstrategieën c.q. executieve vaardigheden en/of onvoldoende doorzettingsvermogen en motivatie;
- Problemen op sociaal vlak: de leerling voelt zich onbegrepen, eenzaam en/of ervaart problemen met betrekking tot aansluiting met klasgenoten;
- Problemen op emotioneel vlak:
 - de leerling ontwikkelt negatieve faalangst; vermijdt nieuwe leeractiviteiten uit angst om te mislukken en/of de doelen worden door de leerling te hoog gekozen, zodat falen hieraan toegeschreven kan worden;
 - Het zelfbeeld van de leerling staat onder druk, de leerling heeft minderwaardigheidsgevoelens vanuit een gevoel van 'anders zijn'.
- Te veel aangepast gedrag (bijv. aangepast, succesvolle type, onderduikende type) of te weinig aangepast gedrag (bijv. uitdagend, creatieve type; Betts & Neihart (1988; 2010). Dit laatste kan ook in reactie op verveling ontstaan (reactief).

Criteria voor aanmelding

1. Gesignaleerde (kenmerken van) (hoog)begaafdheid bij leerling (op basis van diagnostisch onderzoek of eigen signalering);
2. Leerling heeft aantoonbare extra ondersteuningsbehoefte (zie beschrijving doelgroep). School heeft inspanningen gepleegd om tegemoet te komen aan deze extra ondersteuningsbehoefte en heeft effecten hiervan geëvalueerd. Hieruit blijkt dat de effecten onvoldoende zijn en dat er meer ondersteuning nodig is dan school vanuit de eigen ondersteuning kan bieden (NB: bij

twijfel betreft de school een HB specialist van de eigen school en/of van het samenwerkingsverband voor overleg)

3. Er is vastgesteld dat de ondersteuningsbehoefte van de leerling (nu) niet past bij de trajectplusklas of het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

NB: voor leerlingen van de trajectplusklas (of andere bovenschoolse voorzieningen) of het VSO kan dit ondersteuningsarrangement overigens wél worden aangevraagd.

Doel ondersteuningsarrangement

- Versterken van welbevinden, zelfinzicht, -acceptatie en/of -sturing van de leerling;
- Versterken van de ondersteuningsmogelijkheden van de school (door middel van kennisoverdracht, afstemming met school en mogelijk soms ook 'coaching on the job').

Inhoud ondersteuningsarrangement

Persoonlijke coaching aan de leerling op het gebied van psycho-educatie (jezelf beter leren kennen, accepteren en/of aansturen), leren-leren, motivatie en/of gedrag. De coaching vindt in principe plaats op de eigen school. De coach verzorgt daarnaast terugkoppeling aan ouder(s) en school. Dit laatste bij voorkeur met korte lijn en in rechtstreeks contact met bijvoorbeeld de mentor, docent(en) en/of trajectbegeleider van de school. Op deze manier kan school (en ouder(s)) nauw aansluiten bij de in de coaching behandelde thematiek hetgeen bijdraagt aan betere ontwikkel- en groeikansen voor de jongere.

Aanmeldingsprocedure

De ondersteuningscoördinator van de school meldt naar aanleiding van een (intern) MDO of overleg bij de consulent dat er een leerling in aanmerking komt voor HB coaching. De consulent meldt aan bij de coördinator hoogbegaafdheid van het samenwerkingsverband (Mascha Burger via <mailto:mburger@swvkn.nl>). Zij verzorgt de koppeling met de HB coach en monitort alle meldingen.

Monitoren en evalueren

Dit ondersteuningsarrangement kent geen minimale of maximale duur, maar is tijdelijk van aard. Uitgangspunt is het versterken van de leerling en de school, zodanig dat de leerling (weer) kan profiteren van passend onderwijs en passende ondersteuning op de eigen school.

De coaching vindt plaats op basis van persoonlijke doelen. De coach en jongere monitoren de voortgang en groei met betrekking tot deze doelen. De coach verzorgt tussentijds afstemming met ouder(s)/verzorger(s) en sleutelfiguren binnen de school (in ieder geval ondersteuningscoördinator en HB specialist van de school). Dit gebeurt altijd in overleg met en na toestemming van de jongere.

Na 12 weken - of eerder indien coaching eerder wordt afgerond - vindt een evaluatieoverleg plaats. School nodigt hiervoor de HB coach, leerling, ouders/verzorgers, de eigen HB specialist (indien van toepassing) en de consulent uit. N.B. dit evaluatieoverleg wordt meteen bij de start van het coaching traject gepland.

Indien de HB coach gedurende de coaching bemerkt dat de aard van de problematiek vraagt om andere vormen van hulpverlening, bijvoorbeeld therapie bij (vermoeden van) psychische klachten of verwerking van trauma, zal zij de coaching beëindigen en hierover adviseren aan de jongere, ouder(s)/verzorger(s) en school.